

Значення наукової спадщини В. Л. Федоренка для розвитку судової експертизи

Дарина Духненко

науковий співробітник лабораторії теоретичних досліджень, міжнародної, редакційно-видавничої та науково-методичної діяльності, Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України, м. Харків, Україна,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2058-6032>, e-mail: droolyndo@gmail.com

Тетяна Кіпушева

науковий співробітник лабораторії теоретичних досліджень, міжнародної, редакційно-видавничої та науково-методичної діяльності, Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України, м. Харків, Україна,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6178-103X>, e-mail: kipushonoktv@gmail.com

Висвітлено значення наукової спадщини В. Л. Федоренка для розвитку криміналістики й судової експертизи (зокрема, для сприяння співпраці між академічними спільнотами та юридичними установами й інтегруванню наукових знань у практичну діяльність).

Ключові слова: професор; судова-експертна діяльність; криміналістика; судова експертиза; правосуддя.

The Significance of V. L. Fedorenko's Scientific Legacy in the Development of Forensics

Daryna Dukhnenko, Tetiana Kipusheva

The paper highlights the importance of V. L. Fedorenko's scientific legacy in the development of criminalistics and forensics (specifically in promoting cooperation between academic communities and legal institutions, and in integrating scientific knowledge into practical activities).

Keywords: professor; forensic activity; criminalistics; forensic examination; justice.

Владислав Федоренко — доктор юридичних наук, професор, *DrHb* (габілітований доктор правничих наук Польської академії наук), заслужений юрист України. Передчасна смерть ученого 4 липня 2023 року стала значною втратою для української та міжнародної юридичної і судово-експертної спільнот. На момент смерті він обіймав посаду керівника Київського відділення Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Мініс-

терства юстиції України. Свою кар'єру цей видатний правник і науковець міцно пов'язав із розвитком та інституційним зміцненням судової експертизи в Україні.

Упродовж майже 6 років В. Л. Федоренко очолював Науково-дослідний центр судової експертизи з питань інтелектуальної власності (нині — *Науково-дослідний центр судової експертизи у сфері інформаційних технологій та інтелектуальної власності*, далі — *НДЦСЕІВ*) Міністерства

юстиції України. За час керування цією установою Владислав Леонідович не лише ефективно здійснював організаційне управління, а й облаштував її як сучасну наукову платформу, відкриту до міждисциплінарної та міжнародної співпраці. Свою діяльність він спрямував на стратегічне зміцнення наукової складової НДЦСЕІВ: зокрема, започаткував професійний науковий журнал «Експерт: парадигми юридичних наук та державного управління», що став майданчиком для обміну ідеями між науковцями, експертами та практиками у сфері права й державного управління. Значним досягненням стало також перетворення конференції «Крайнівські читання» на авторитетний щорічний науково-практичний форум міжнародного рівня. Завдяки активній позиції вченого НДЦСЕІВ розширив коло міжнародних контактів, плідно співпрацюючи з дослідниками й експертними установами країн Європейського Союзу.

Від 27.12.2022 р. працював на посаді заступника директора — завідувача Київського відділення Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України [1].

За час своєї професійної діяльності професором Владислав Федоренко став автором і співавтором понад 500 наукових публікацій, зокрема монографій, юридичних коментарів, практичних посібників та статей, поміж яких: монографії «Класифікація судових експертиз» (2021, у співавт.), «Народовладдя в Україні (2020, у співавт.), «Проблеми реформування

державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні» (2018, у співавт.), «Конституційні моделі місцевого самоврядування у державах-учасниках ЄС, Швейцарії та Україні» (2017, у співавт.), «Референдуми в Україні: історія та сучасність» (2000, у співавт.); підручник «Конституційне право України» (2016), навчальний посібник «Судові експертизи в процесуальному праві України» (2019, у співавт.) та ін.

В. Л. Федоренко працював у різний час у складі редакційних колегій відомих національних наукових журналів: «Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління» (заступник головного редактора), «Вісник Національної академії державного управління при Президентові України», «Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка», «Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Юридичні науки», «Вісник Одеського наукового-дослідного інституту судових експертиз» [2]. Його дослідження охоплювали широкий спектр тем, поміж яких судова експертиза, криміналістика, теорія права, конституційне право та державне управління. Основна тема його наукових праць — удосконалення правової бази й інституційних механізмів, що забезпечують об'єктивність, прозорість і наукову обґрунтованість судово-експертної практики.

Багато молодих науковців захищали дисертації під керівництвом Владислава Леонідовича. Він інвестував не лише в академічні досягнення,

а й у людей — навчання, наставництво, надання нових можливостей. Це свідчить про відданість справі з формування майбутніх поколінь судових експертів.

Він був не лише плідним науковцем, а й авторитетним керівником наукових установ. Як поважна постать у судово-експертній галузі України, він відігравав важливу роль у вдосконаленні кваліфікаційних стандартів та етичних рекомендацій для судових експертів, запровадженні методологічних інновацій у різні галузі судової експертизи. Його внесок у правові реформи та в розвиток царини правосуддя й експертного забезпечення судових процесів є безцінним.

Професор Владислав Федоренко — лауреат Премії імені Ярослава Мудрого (національної відзнаки, яку присуджують за видатні досягнення в галузі права). Його авторитет як в академічних, так і в професійних колах був беззаперечним: він був відомий своїми чесністю й відданістю науковій істині.

Упродовж своєї понад 25-річної наукової та науково-педагогічної діяльності В. Л. Федоренко активно вивчав іноземний науковий досвід у світових університетах і наукових установах, перебував у постійному творчому пошуку й невтомно працював над запровадженням інновацій для розв'язання практичних проблем [2].

Йому були притаманні такі риси, як людяність, доброта, ініціативність, відповідальність та активна громадянська позиція. Хоча в академічних біографіях рідко говорять про особисті якості, вочевидь, саме вони відігравали важливу роль у тому, як його сприймали колеги та юридична й судово-експертна спільноти.

«Федоренківські читання» започаткували не лише для того, щоб увічнити його життєвий шлях і діяльність, а й для продовження інтелектуального та практичного дискурсу, який він обстоював. Ця конференція, що об'єднує юристів, судових експертів, практиків і представників судових та правоохоронних органів, є динамічною платформою для вивчення сучасних викликів і напрямів розвитку судової експертизи та криміналістики в майбутньому.

Перелік джерел посилання

1. Ясенюк А., Рубленко А. Внесок Владислава Федоренка в розвиток української науки. *Актуальні питання судової експертизи і криміналістики* : зб. мат-лів Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті видат. вчен. Владислава Федоренка («Федоренківські читання»). Харків, 2024. С. 345—346. URL: <https://drive.google.com/file/d/1CJSGFYFckMFu310UeR5dzoPmiMPCOCP/view> (дата звернення: 19.09.2025).
2. Пам'яті вчених. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2023. № 3. С. 353. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2023_3_60 (дата звернення: 19.09.2025).